

## Мишљење о процени ризика корупције у Нацрту закона о општем управном поступку

### I Општа (начелна) процена ризика корупције

Министарство правде и државне управе припремило је Нацрт закона о општем управном поступку (у даљем тексту: Нацрт закона) поводом којег је у току јавна расправа.

Како је наведено у образложењу, разлози за доношење новог Закона о општем управном поступку су његово усклађивање са Уставом Србије, упоредноправним решењима и међународним стандардима, посебно са начелима и правилима Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода. У образложењу је наведено да су новине у Нацрту закона: 1) проширивања његовог предмета на управне уговоре, управне радње и пружање јавних услуга; 2) начела сразмерности, заштите легитимних очекивања странака и приступа подацима и заштите података; 3) комуникације органа и странака у поступку; 4) правних средства и 5) измењених и допуњених посебних случајева уклањања управних аката. Такође, новине су и стварање правних претпоставки за доношење гарантног акта, оснивање службе за пружање услуга на једном месту, начин покретања поступка и предвиђања привремених мера. Поред наведеног, нацртом Закона се у великом броју ситуација предвиђа доношење (процесних) решења, а не закључака, као што је то сад случај.

У образложењу се као главни циљеви Нацрта закона наводе: а) скраћивање текста; б) поједностављење и убрзање опште управне процедуре; ц) модернизовање процесних механизма; д) делотворније задовољење јавног интереса и појединачних интереса грађана и правних лица у управним стварима - лакше и потпуније оставрење и заштита како законитости, тако и слобода и права грађана у процесу непосредне примене прописа у управној материји. Поред тога, одредбама члана 1. Нацрта закона, који се односи на предмет и циљ, предвиђено је да *у циљу обезбеђења законитог и делотворног остваривања и заштите права и правних интереса странака, као и заштите јавног интереса, уређују се правила за поступање у управним стварима.*

Поједине одредбе Нацрта закона садрже одређене ризике корупције, који потенцијално могу довести до повреде јавног интереса. Као један од главних циљева Нацрта закона промовисано је скраћење текста, што у одређеним ситуацијама може довести до недоумица и увећања дискреционих овлашћења органа јавне власти.

Нацртом закона предвиђено је увођење неких нових института, као што су гарантни акт, управни уговор, пружање услуга на једном месту и пружање јавних услуга. Одредбама Нацрта закона створена је само претпоставка за њихово увођење, а да ли ће нови институти заиста заживети, зависи од усвајања посебних прописа. Осим тога, одредбе Нацрта закона које регулишу гарантни акт, управни уговор, пружање услуга на једном месту и пружање јавних услуга су недовољно прецизне, па остављају простор за различита тумачења, али и доводе у питање примену Нацрта закона.

Такође, Нацрт закона садржи и неодредјене језичке формулације, као што су *на погодан начин, по правилу, другог погодног вида комуникације, на други прикладан начин, примерен рок*, и друге, што може довести до различитог тумачења, а самим тим и превеликих дискреционих овлашћења органа који примењују закон.

## II Процена ризика корупције у појединостима

### Члан 2.

Ставом 2. овог члана предвиђено је да се поједина питања управног поступка могу посебним законом другачије уредити ако је то неопходно за поступање у појединим управним областима, ако то није у супротности са основним начелима утврђеним овим законом и ако се тиме не снижава ниво заштите права и правних интереса странака обезбеђен овим законом. Препорука је да се размотри додавање услова да се тиме не снижава ниво заштите јавног интереса.

### Члан 20.

Ставом 1. овог члана предвиђено је да када се у управној ствари решава о више питања, а само нека од њих су сазрела за решавање, *може се, када је то целисходно* донети решење само о тим питањима (делимично решење). Оваквом формулацијом органу се дају преширока дискрециона овлашћења, који у наведеној ситуацији *може* донети делимично решење, када процени да је то *целисходно*, што представља ризик корупције. Сматрамо да ову одредбу треба преформулисати на тај начин што ће дискрециона овлашћења органа бити ограничена, тако што ће орган увек када процени да је то целисходно донети делимично решење.

### Члан 21.

Одредбама овог члана предвиђено је да орган може гарантовати стицање неког права странци, када је то прописано посебним законом, доношењем решења (гарантног акта), које мора бити у писаном облику, са одређеним роком важења и које не сме бити противно јавном интересу или интересу трећих лица. Прописано је да гарантни акт не обавезује орган, у случају да су се правни основ или чињенично стање битно изменили.

У образложењу Нацрта закона наведено је да је озбиљност рада јавне управе и стабилнија позиција странке, односно могућност њиховог дугорочнијег планирања правних трансакција, увећана новоуведеним *гарантним управним актом*, када је то прописано посебним законом, као и да њиме орган може условно да призна странци неко будуће право.

Међутим, одредбама овог члана предвиђена је само могућност да се посебним законом предвиди увођење гарантног акта. Имајући у виду да се ради о новом институту, сматрамо да је потребно додатно прецизирати одредбе овог члана, посебно у делу где се каже да гарантни акт не обавезује орган у случају да су се правни основ или чињенично стање *битно* променили. Неопходно је прецизирати када се сматра да су се правни основ и чињенично стање битно променили, како би се избегло различито тумачење.

### Члан 22.

Одредбама овог члана предвиђено је да управни акт може садржати један или више додатака, који се односе на рок, услов и налог.

Нацртом закона није прецизирано у коју сврху се уводе додаци управном акту, као ни да ли представљају саставни део управног акта, већ се само предвиђа да не могу бити противни сврси управног акта нити у супротности са законом.

#### Члан 24.

Одредбама овог члана прописано је да се управни акт доноси у писаном облику, а изузетно у усменом облику.

Препорука је да се наведу ситуације када се управни акт доноси у усменом облику, како би се спречила различита тумачења.

#### Члан 29.

Одредбама овог члана предвиђено је да управни уговор представља двострани акт који се закључује између органа и странке и којим се успоставља, мења или укида конкретан правни однос у управној ствари.

Ставом 2. прописано је и да орган може да закључи управни уговор, поступајући у јавном интересу, без нарушавања права трећих лица, у области јавно-приватног партнерства, концесија, јавних служби, као и у *другим областима предвиђеним законом*.

Сматрамо да је неопходно навести које су то друге области, поред наведених, у којима је могуће закључити управне уговоре.

Ставом 3. прописано је да управни уговор мора да буде у писаном облику, а уговор потписују *стране* или њихови представници. Сматрамо да одредбу треба изменити тако да гласи да уговор потписују *уговорне* стране или њихови *овлашћени* представници. Посебно напомињемо да се у члану 33. Нацрта закона који регулише правне последице неиспуњења уговорних обавеза, наводи да свака **уговорна страна** има право да захтева накнаду штете. Препорука је да се терминологија у Нацрту закона усагласи.

#### Члан 31.

Одредбама овог члана предвиђено је да орган може једнострано раскинути уговор уколико странка не испуњава обавезе из уговора. Поред тога, орган може једнострано раскинути уговор и кад је то потребно ради отклањања тешке и непосредне опасности за живот и здравље људи и јавну безбедност, ако се то не би могло отклонити *другим средствима* којима би се мање дирало у стечена права. Орган раскида уговор решењем у коме морају бити наведени и образложени разлози раскида.

Сматрамо да треба прецизирати којим другим средствима се наведене опасности могу отклонити.

#### Члан 32.

Одредбама овог члана предвиђено је да због неиспуњења уговорних обавеза од стране органа, странка може да поднесе приговор.

Имајући у виду да се приговор изјављује старешини органа на чије се поступање односи, у овом случају, органа који не испуњава уговорне обавезе, сматрамо да ова одредба садржи ризик корупције и да треба преиспитати предложено решење.

#### Члан 34.

Ставом 1. тачке 1. и 2. прописано је да је управни уговор ништав ако није закључен ради остваривања јавног интереса или *ако нису испуњени други услови за његову пуноважност прописани овим законом*, као и у другим случајевима предвиђеним законом за ништавост управног акта.

Сматрамо да треба таксативно навести све услове за пуноважност уговора чије неиспуњење доводи до ништавости.

Ставом 2. предвиђено је да ће уговор бити ништав у целини, ако је само део уговора ништав, осим ако је *очигледно* да би он био закључен и без дела који је ништав.

Препорука је да се прецизира када се сматра да је очигледно да би уговор био закључен и без дела који је ништав, како не би долазило до различитог тумачења наведеног појма.

#### Члан 37.

Ставом 6. овог члана предвиђено је да се службеном евиденцијом сматра евиденција која је установљена у складу са законом.

Сматрамо да би појам службене евиденције требало прецизније дефинисати.

Подсећамо да је чланом 4. важећег Закона прописано да се службеном евиденцијом сматра евиденција која је установљена законом, односно другим прописом, а којом се организовано региструју подаци или чињенице за одрђене намене, односно потребе одређених корисника.

#### Члан 38.

Ставом 2. овог члана предвиђено је да уверење, односно друга исправа издата о чињеницама о којима органи који их издају не воде службену евиденцију, не обавезују органе којима су поднесени као доказ и који треба да решавају о управној ствари. Такође, предвиђено је да ти органи могу поново утврђивати чињенице наведене у уверењу, односно другој јавној исправи. Имајући у виду да се уверења, односно друге исправе издате на овај начин издају о чињеницама које се утврђују у поступку доказивања, а да не обавезују орган који решава у управној ствари коме се подносе као доказ, поставља се питање сврсисходности оваквог решења.

#### Члан 39.

Одредбе овог члана регулишу појам пружања јавних услуга, па се тако под пружањем јавних услуга сматрају активности јавних служби које имају утицаја на права, обавезе и правне интересе физичких и правних лица, а не представљају други облик управних активности. Такође је прописано да се јавне услуге пружају на начин којим се обезбеђује уредно и квалитетно, под једнаким условима, остваривање права грађана и организација и задовољавање потреба корисника.

У образложењу Нацрта закона се наводи да “орган не обезбеђује непосредно јавне услуге, али се стара да их надлежни субјекти из јавног и приватног сектора, вршећи јавну службу, пруже на оптималан начин, у јавном интересу (неопходан ниво услуга, непрекидност обављања, једнаки услови приступа). Такође, путем приговора који се може изјавити старешини организације која пружа јавну услугу, грађанима се обезбеђује заштита од неквалитетног, неуредног или неједнаког пружања јавних услуга. Против одлуке старешине организације, као у форми управног акта, могу се даље користити одговарајућа правна средства.”

Одредбама Нацрта закона није прописано коме се подноси приговор у случају да орган не обезбеђује непосредно јавне услуге, већ их пружа субјект из приватног сектора. Поред тога, одредбама Нацрта закона није прописано у којим ситуацијама се приговор може поднети, који су рокови за подношење приговора и од када се рачунају.

Такође, сматрамо да је потребно преиспитати сврсисходност правне заштите у виду приговора. Наиме, приговор се изјављује старешини организације која пружа јавну услугу (чијим услугама

грађанин, корисник услуге, није задовољан), па се самим тим доводи у питање заштита грађана од некавалитетног, неуредног или неједнаког пружања јавних услуга. Препорука је да се на други начин реши питање првне заштите грађана.

#### Члан 45.

Ставом 4. овог члана прописано је да је орган дужан да *на погодан начин* објави које су унутрашње организационе јединице надлежне за поступање у појединим врстама управних ствари, као и која су службена лица овлашћена за решавање у управним стварима, а која за предузимање радњи у поступку пре доношења решења.

Препорука је да се термин *на погодан начин* прецизније одреди како би се смањила могућност различитог тумачења.

#### Члан 47.

Ставом 3. овог члана предвиђено је да у случају изузећа, колегијални орган поступа без учешћа изузетог члана.

Одредбама овог члана није регулисано који орган одлучује о изузећу члана колегијалног органа. Сматрамо да би у наведеној одредби требало прецизирати ко одлучује о изузећу члана колегијалног органа, како би се избегла различита тумачења одредаба Нацрта закона.

#### Члан 50.

Одредбама овог члана предвиђено је да се посебним законом, другим прописом или општим актом може успоставити служба за пружање услуга на једном месту, ако је за поступање у управној ствари потребно спровести већи број управних активности.

У образложењу Нацрта закона наведено је да правни институт „пужање услуга на једном месту“ представља крупну иновацију, допринос рационализацији и концентрацији поступка и битном побољшању положаја странке у односима са надлежним органима.

Одредбама нацрта Закона успостављање службе за пружање услуга на једном месту предвиђено је само као могућност, а не као обавеза, па ће њихово успостављање као и остваривање прокламованих циљева зависити од евентуалног доношења одговарајућих прописа.

#### Члан 53.

Ставом 2. овог члана предвиђено је да орган *може* да призна својство странке и другом лицу на чија права, обавезе или правне интересе може да утиче исход управног поступка, као и да је лице које тражи да учествује у поступку дужно да у поднеску прецизно наведе на који начин то утиче на његово право, обавезу или правни интерес.

Сматрамо да се овом одредбом органу даје дискреционо овлашћење, што представља ризик корупције. Препорука је да се наведена одредба става 2. преформулише на тај начин што ће орган признати својство странке и другом лицу када утврди да на права, обавезе или правне интересе ових лица може да утиче исход управног поступка.

Ставом 5. овог члана предвиђено је да право да у управном поступку учествују у својству странке, имају заступници колективних интереса или заступници ширих интереса јавности који су организовани у складу са важећим прописима, у случају када на те интересе може да утиче резултат управног поступка.

Сматрамо да је потребно прецизирати ко су заступници колективних интереса или заступници ширих интереса јавности.

## Члан 56.

Ставом 2. овог члана предвиђено је да се правном лицу привремени заступник поставља, *по правилу*, из реда службених лица тог правног лица.

Сматрамо да формулацију *по правилу* треба брисати или таксативно прописати изузетке од правила.

## Члан 60.

Ставом 2. предвиђено је да орган *може* да забрани лицу да поступа у својству стручног помагача ако је оно пословно неспособно или се бави надриписарством, као и да о томе доноси решење.

Сматрамо да се овом одредбом органу даје дискреционо право. Препорука је да се ова одредба преформулише тако да не представља могућност органа, већ ће бити предвиђено да ће орган забранити лицу да поступа у својству стручног помагача ако је оно пословно неспособно или се бави надриписарством.

## Члан 61.

Ставом 3. овог члана предвиђено је да комуникација може да се врши у писаној форми или усмено, ако законом није другачије уређено.

Препорука је да се ова одредба преформулише тако што ће бити наведено који су то други видови комуникације предвиђени законом, како би се искључила могућност различитог тумачења.

Ставом 5. овог члана предвиђено је да изузетно од става 4. овог члана, приликом доношења типских управних аката (члан 25. став 6) одговарајући електронски документ не мора да садржи квалификован електронски потпис, ако је посебним прописом уређена одговарајућа замена за потпис у случају електронског документа.

Сматрамо да је неопходно преформулисати наведену одредбу како би се избегло различито тумачење.

## Члан 63.

Ставом 2. овог члана предвиђено је да се поднесци, *по правилу*, предају непосредно или шаљу поштом, у електронском облику или се усмено саопштавају у записник.

Препорука је да се речи *по правилу* бришу или да се одредбама Нацрта закона предвиде изузеци од предвиђеног правила.

## Члан 67.

Ставом 1. овог члана предвиђено је да се о усменој расправи, или другој *важнијој* радњи у поступку као и о *важнијим* усменим изјавама странака или трећих лица у поступку саставља записник. Сматрамо да наведена одредба подложна различитом тумачењу и самим тим представља ризик корупције. Препорука је да се таксативно наведе о којим радњама у поступку, односно о којим усменим изјавама странака или трећих лица у поступку, се саставља записник, како би се избегла различита тумачења наведене одредбе.

## Члан 72.

Одредбама овог члана предвиђа се да странка и друга лица, као и орган, имају право да буду информисани о току поступка.

Препорука је да се наведе која *друга лица* имају наведено право.

## Члан 73.

Став 1. овог члана предвиђа да уколико се поједини списи управног поступка изгубе, оштете или униште, *по потреби* ће се покренути поступак за обнављање списка.

Сматрамо да формулацију *по потреби* треба брисати, имајући у виду да је ставом 3. овог члана предвиђено да се поступак за обнављање списка покреће на захтев странке или по службеној дужности.

## Члан 75.

Ставом 1. овог члана прописано је да орган *слободно* одлучује о одговарајућем начину обавештавања у управном поступку, ако није другачије прописано законом.

Препорука је да се размотри брисање речи *слободно*.

Ставом 3. овог члана прописано је да када је странка присутна, обавештавање се врши усмено или коришћењем *другог погодног вида комуникације*, а изузетно, кратка и хитна обавештења могу се упутити телефонски, о чему се сачињава службена белешка.

Сматрамо да је неопходно прецизирати шта представља други погодан вид комуникације, како би се избегла различита тумачења.

Ставом 4. овог члана предвиђено је да писани документ може да буде послат поштом, електронским путем, формалним обавештавањем (достављањем), или *на други прикладан начин*.

Сматрамо да је неопходно прецизирати шта представља други прикладан начин, како би се избегла различита тумачења.

## Члан 89.

Ставом 2. овог члана предвиђено је да орган чији писани документ треба доставити може из *нарочито важних разлога* одредити да се достављање изврши и у нерадни дан, а после 20,00 часова – само ако је то неодложно потребно.

Препорука је да се наведе који су то нарочито важни разлози, како би се смањила могућност различитог тумачења.

## Члан 91.

Одредбама овог члана прописане су ситуације када се врши јавно достављање управног акта. Сматрамо да поред наведених, треба предвидети и ситуацију када је прималац пошиљке обавештен о приспећу пошиљке и о месту где је може преузети, али не дође да је преузме, чиме би се значајно утицало на убрзање управног поступка.

## Члан 93.

Ставом 2. овог члана предвиђено је да *ако рокови нису одређени законом или другим прописом*,

*одређује их, с обзиром на околности случаја службено лице које води поступак, док је ставом 3. предвиђено да се рок који је одредило службено лице које води поступак, као и рок одређен законом или другим прописом за који је предвиђена могућност продужења, може продужити на молбу заинтересованог лица поднету пре истека рока, ако постоје оправдани разлози за продужење.*

Наведеном одредбом ствара се простор за дискрецију службених лица, али може доћи и до неоправданог одуговлачења поступка. Наиме, службено лице које води поступак ценећи околности случаја одређује рокове у поступку, ако они нису прописани законом. Сматрамо да Нацртом закона треба предвидети оквирне рокове, како се поступак не би одуговлачио. Поред наведеног, предвиђено је и да се могу продужити рокови прописани законом, другим прописом за који је предвиђена могућност продужења, као и рок који је одредило службено лице, на молбу заинтересованог лица ако постоје оправдани разлози за продужење. Наведена одредба може довести до неоправданог одуговлачења поступка. Такође, службеном лицу дају се превелика дискрециона овлашћења на тај начин што се предвиђа да може продужити наведене рокове ако процени да за то постоје оправдани разлози.

#### Члан 108.

Ставом 1. овог члана је предвиђено да ако се права или обавезе странака заснивају на истом или сличном чињеничном стању и на истом правном основу и ако је орган који води поступак у погледу свих предмета стварно надлежан, *може се покренути и водити један поступак* и онда кад се ради о правима и обавезама више странака.

Сматрамо да овако формулисана одредба оставља одређену дискрецију надлежном органу и да би требало предвидети да ће се, ако се права или обавезе странака заснивају на истом или сличном чињеничном стању и на истом правном основу и ако је орган који води поступак у погледу свих предмета стварно надлежан, покренути и водити један поступак и онда кад се ради о правима и обавезама више странака.

Такође, одредбама Нацрта закона није регулисано питање раздвајања поступка, чиме је створена правна празнина. Препорука је да се раздвајање поступка регулише Нацртом закона.

#### Члан 116.

Ставом 4. овог члана предвиђено је да странка не може бити позвана да се лично појави пред органом ради давања изјаве ако изјава може да буде узета у писаном облику *или на други погоднији начин.*

Сматрамо да треба ближе уредити шта представља други погоднији начин узимања изјава од странке, како би се избегла различита тумачења.

#### Члан 118.

Ставом 1. овог члана је предвиђено да ако је извођење доказа пред органом који води поступак неизводљиво, повезано са несразмерним трошковима или великим губитком времена, орган *може*, по службеној дужности или на захтев странке, да одлучи да извођење доказа или неког дела доказа буде извршено пред другим органом или судом.

Сматрамо да овако формулисана одредба оставља одређену дискрецију надлежном органу и да би требало предвидети да ће орган по службеној дужности или на захтев странке да одлучи да извођење доказа или неког дела доказа буде извршено пред другим органом или судом, уколико је извођење доказа пред органом који води поступак неизводљиво, повезано са несразмерним трошковима или великим губитком времена.

#### Члан 119.

Ставом 1. овог члана је предвиђено да ако постоји оправдана сумња да одређени доказ неће моћи да буде изведен у испитном поступку или да би његово извођење могло да буде отежано или онемогућено, орган, по службеној дужности или на захтев странке, ради обезбеђења, може да изведе одређени доказ у било којој фази поступка, као и пре него што је поступак покренут. Наведеном одредбом не наводи који се акт доноси за обезбеђење доказа. Указујемо да је чланом 191. важећег закона прописано да се доноси посебан закључак против кога је допуштена посебна жалба која не прекида ток поступка. Сматрамо да наведену одредбу треба прецизирати и навести који управни акт се доноси у том случају.

#### Чл. 120-122.

Овим одредбама уводи се у управни поступак изјашњавање странке о резултатима поступка. Наведеним одредбама предвиђена је дужност органа да обавести странку о резултатима испитног поступка, право и начин на који се странка изјашњава о резултатима поступка, као и изузеци од овог права.

Како је наведено у образложењу, ради се о европском стандарду који доприноси повољнијој позицији странке, док истовремено повећава изгледе да решење буде у свему правилно.

Међутим, Нацрт закона не садржи одредбе које се односе на поступање органа по изјашњавању странке. Имајући у виду наведено, поставља се питање дејства изјашњавања странке.

#### Члан 130.

Ставом 3. овог члана предвиђено је да када у поступку учествује две или више странака са супротним интересима, о жалби се обавештавају све странке и одређује им се *примерен рок* за одговор на жалбу.

Наведена одредба садржи ризик корупције, јер није прописан рок за одговор на жалбу. На тај начин органу је дато дискреционо овлашћење и остављен простор за тумачење наведене одредбе приликом примене.

#### Члан 131.

Ставом 4. овог члана предвиђено је да другостепени орган решава о жалби на основу чињеница утврђених у првостепеном поступку. Ако оцени да у том поступку чињенице нису у потпуности утврђене или да су погрешно утврђене, може допунити поступак или затражити да то учини првостепени орган.

Сматрамо да наведену одредбу треба преформулисати тако да поступање органа не буде дефинисано као могућност, већ да ће у наведеној ситуацији орган допунити поступак или затражити да то учини првостепени орган, ако оцени да у том поступку чињенице нису у потпуности утврђене или су погрешно утврђене.

Ставом 7. овог члана је предвиђено да, када поништи првостепено решење, другостепени орган ће мериторно решити управну ствар у *свим ситуацијама када то сматра целисходним, у складу са начелима овог закона*. Сматрамо да је овде прешироко одређено овлашћење другостепеног органа у погледу решавања управне ствари приликом поништавања првостепеног решења и да је

потребно прецизирати ову одредбу.

Члан 140.

Ставом 3. овог члана предвиђено је да захтев за понављање поступка не одлаже извршење решења по којем се понављање тражи. Изузетно, ако би извршење нанело странци штету која би се тешко могла надокнадити, а одлагање није противно јавном интересу, нити би се одлагањем нанела већа или ненадокнадива штета противној странци, односно заинтересованом лицу, орган надлежан за одлучивање о захтеву може решењем одложити извршење.

Поставља се питање дискреције приликом одлучивања о томе када би „извршење нанело странци штету која би се тешко могла надокнадити, а одлагање није противно јавном интересу, нити би се одлагањем нанела већа или ненадокнадива штета противној странци, односно заинтересованом лицу“. Поред тога, истичемо да се предлаже да орган у тој ситуацији може, а не мора да решењем одложи извршење.

Члан 145.

Ставом 2. овог члана предвиђено је да се коначно решење *може* укинути по основу службеног надзора, ако је њиме *очигледно повређен материјални закон*.

Пре свега, наведеном одредбом надзорном органу је дато широко дискреционо овлашћење у погледу укидања решења по основу службеног надзора. Такође, овде се поставља и питање да ли се решење укида само у ситуацијама када је очигледно повређен материјални закон, или увек када је повређен материјални закон. Сматрамо да би требало преформулисати наведене одредбе тако да се ограничи дискреционо овлашћење надзорног органа.

Члан 146.

Ставом 2. овог члана предвиђено је да се решење може у свако доба огласити ништавим по службеној дужности или по *захтеву заинтересованог лица* или јавног тужиоца. Решење се може огласити ништавим у целини или делимично. Сматрамо да је наведену одредбу потребно прецизирати на тај начин што ће се појаснити које се лице сматра заинтересованим лицем.

Члан 154.

Ставом 1. овог члана предвиђено је да се извршење неновчаних обавеза спроводи управним путем (управно извршење), а извршење новчаних обавеза, судским путем (судско извршење), *осим ако у нарочито оправданим случајевима, посебним законом није прописано другачије*. Сматрамо да је у наведеној одредби нужно прецизирати формулацију *осим ако у нарочито оправданим случајевима посебним законом није прописано другачије*, како би се избегло различито тумачење.

Члан 161.

Ставом 2. овог члана је превиђено да на предлог странке, а ради избегавања настанка штете која би се тешко могла надокнадити, орган који је донео решење *може* одложити извршење и, *ако је то нужно*, продужити одлагање извршења решења све до доношења правоснажне одлуке о

управној ствари, *ако није другачије прописано законом и ако није у супротности са јавним интересом.*

Сматрамо да је нужно прецизирати наведене одредбе, како би се избегло различито тумачење и ограничила дискрециона овлашћења органа.

### III Закључак

Нацртом закона о општем управном поступку уређују се правила за поступање у управним стварима, у циљу обезбеђења законитог и делотворног остваривања и заштите права и правних интереса странака као и заштите јавног интереса.

Нацрт закона садржи одређене ризике корупције, који потенцијално могу довести до повреде јавног интереса. Наиме, уведени су институти, као што су гарантни акт, управни уговор и пружање услуга на једном месту, јавне услуге, али су одредбе о њима недовољно прецизне. Поред тога, Нацрт закона садржи и бројне неодређене језичке формулације, које остављају могућност различитог тумачења, а самим тим и превеликих дискреционих овлашћења органа који примењују закон.